„UNIVERSUL" ÎN ȚARĂ

M. S. Regele Carol al II-lea
a vânat pe terenurile Sale din Ardeal

Timișoara, 12 Sept.

In „Universul" de Duminică, s'a anunțat că M. S. Regele Carol a plecat la o vânătoare, pe domeniile Sale din ținutul Timiș.

Trenul regal plecat din Sinaia, Vineri seara la ora 8, a sosit la Arad, de unde Sâmbătă dimineața a fost îndrumat pe linia Arad-Oradea, fiind oprit în gara Chișineu-Criș, în care regiune a fost organizată vânătoarea. In vederea acestui eveniment după cum am anunțat, a sosit în Banat, încă de acum o săptămână d. Al. Mocioni, mare maestru de vânătoare al casei regale, pentru a pregăti marea vânătoare regală, în cele mai mici amănunte.

Cu acelaș tren regal au sosit și următorii invitați ai M. S. Regelui, și Marele Voevod Mihai de Alba Iulia; d-nii Istrate Micescu avocat, fost ministru, Prințul Șuțu, Al. Mocioni mare maestru de vânătoare al M. Sale, Bebe Brătianu, general Dombrovschi, prefectul județului Ilfov și maior Ilie Radu, ofițer de ordonanță.

Sâmbătă dimineața, pe un timp frumos s'a început vânătoarea între Chișineu-Criș și Vânători-Luntreni.

Cu acest prilej Marele Voevod Mihaiu de Alba Iulia si-a dovedit din nou calitățile sale sportive și de admirabil țintaș, fiind între cei mai buni vânători. După o goană rodnică M. S. Regele și oaspeții Săi au luat prânzul, vânătorește, în pădurea Lunca, unde în voe bună și glume vânătorești s'au comentat peripețiile vânătoarei, în prima jumătate a zilei.

Apoi vânătoarea a continuat din pădurea Lunca până la Luntreni, încheindu-se ziua cu următorul rezultat: 388 potârnichi și 33 porumbei sălbateci.

In acest număr își are trofeele Sale și Moștenitorul Tronului, al cărui tir precis, a prilejuit câinelui său favorit să-i aducă numeroase „aporturi"

Seara, oaspeții s'au întors în gara Chișineu-Criș, unde M. S. Regele a avut invitați la dejun pe d-nii dr. Al. Marta, rezident regal al ținutului Timiș, general Corneliu Dragalina, comandantul diviziei, col. Gh. Praporgescu, prefectul județului Timiș Torontal, col. Em. Dobriceanu, prefectul județului Arad, dr. C. Sava, inspector regional de siguranță, inginer silvic Wrbitzky, maior Ciorogariu, șeful serviciului de vânătoare din județul Arad.

După cină M. S. Regele s'a întreținut cu d. Al. Marta, rezidentul regal al ținutului, asupra problemelor culturale și economice ale Banatului, interesându-se în mod special de situația țăranilor, ajutorarea meseriașilor și roadele ofensivei sanitare.

D. col. Praporgescu, prefectul județului, a raportat M. S. Regelui despre activitatea echipelor regale studențești și Institutului Social Banat-Crișana.

M. S. Regele s'a interesat apoi de stadiul lucrărilor tehnice și drumurilor din județ, cari au fost încredințate de curând d-lui ing. Pantelimon Nicolaescu.

Duminică, vânătoarea a continuat pe teritoriile dintre Sintea Mare și Șoimoș.

Deși vânătoarea a fost organizată în cadre strict tehnice, totuși prin locurile pe unde a trecut M. S. Regele cu suita, țăranii au făcut M. S. Regelui Carol o caldă și sinceră dovadă de dragoste și devotament.

Duminică seara trenul regal a plecat prin Arad și Brașov spre Sinaia

Mari frământări între conducătorii comunității evreești din Cluj

Cluj, 11 Septembrie

După cum am arătat adeseori, între conducătorii comunității evreești din localitate au existat numeroase conflicte, cari au dus nu numai până la cele mai violente certuri în ședințele de comitet ale comunității amintite, dar și la denunțuri inaintate direct autorităților.

Pentru a pune capăt acestei scandaloase stări de lucruri, ministerul cultelor a numit zilele trecute o comisie interimară în fruntea comunității evreești din localitate.

Instalarea acestei noui comisii interimare compusă din d-nii Iacob Rimoczi, Ludovic Goldstein, L. Landesman, Filip Regner, Eugen Deak, Al. Fuchs, Al Schar, Mandel Ordentlich și E. Klein, s'a făcut Sâmbătă dimineața.

In loc să fie mulțumiți de această atenție a ministerului cultelor și cu toate că de față la instalare era și un reprezentant al prefecturei Cluj, certurile au început imediat între evreii clujeni In numele comunității evreești ortodoxe clujene, d. dr. Mihail Goldner a făcut contestație pe care a stăruit să fie trecută în procesul verbal de instalare.

Punerea pietrei fundamentale
a bisericii din comuna Sânpetru Almașului (Cluj)

Cluj, 11 Sept.

Cum în comuna Sânpetru Almașului (Cluj) se găsea doar o biserică foarte veche, clădită în anul 1590, care devenise complet neîncăpătoare față de numărul mare al credincioșilor și era atât de slabă încât se putea ca într'o zi să se prăbușească asupra acestora, locuitorii comunei s'au străduit vreme îndelungată să adune fondurile necesare ridicării unui nou locaș de închinăciune.

Piatra fundamentală a noului biserici a fost pusă în ziua de 8 Septemprie, de față fiind un numeros public în frunte cu d. col. Manole Enescu prefectul județului Cluj.

Noua biserică se clădește chiar pe locul vechei biserițe, care fiind de lemn a putut fi ușor mutată.

După sfințirea apei, slujba religioasă făcându-se în vechea biserică de protopopul Ioi Ghiurițan, și punerea pietrei fundamentale, d. prefect col. Manole Enescu a arătat dragostea de totdeauna a poporului român pentru biserică și a terminat declarând că va ajuta la ridicarea noului locaș de închinare.

Serbarea s'a sfârșit printr'o masă servită în casa parohială din comuna amintită, la care numeroșii vorbitori au toastat pentru M. S. Regele Carol al II-lea.

Dotat cu un sistem nervos supra sensibil, un bănățean indică locul unde se pot capta isvoare

Timișoara, 12 Septembrie

D. Petru Pavel, președintele camerei de agricultură din orașul nostru, ne-a comunicat un interesant caz, verificat pe moșia d-sale.

Cum n'avea apă potabilă pe tot cuprinsul moșiei, a făcut numeroase investigații, cu ajutorul unor specialiști, pentru a descoperi vreo șuviță de apă, pe care s'o capteze.

Toate cercetările și sondagiile făcute au rămas fără rezultat, deși s'au făcut săpături adânci, în multe locuri.

Acum câtva timp, d-sa a fost informat ca la Banloc, conducătorul pisciculturei domeniilor A. S. Principesei Elisabeta, d. Adalbert Kalman, cu ajutorul unei baghete magice, arată locul unde se află apă.

D. Pavel a vizitat pe d. Kalman, pe care l-a invitat la moșie, pentru a face investigațiile necesare captării apelor.

CUM LUCREAZA CAUTATORUL DE APA

D. Adalbert Kalman lucrează cu un instrument numit „bagheta magică" care consta dintr'o bucată de metal, lungă de 40 cm., care seamănă cu două nuele, cari se unesc la capete.

Posedând un sistem nervos extrem de sensibil d. Kalman prin simplul fapt că se găsește deasupra unui teren, sub care la adâncimi mari se găsește apă, simte vibrațiile acesteia prin bagheta sa magică, pe care o ține cu ambele mâini întinse.

In acest fel a descoperit prezența unor șuvițe de apă pe moșia d-lui Petru Pavel președintele camerei de agricultură Timiș Torontal, și în urma indicațiilor sale, săpându-se, s'a dat de apă.

Dar d. Kalman nu este la prima s'a descoperire de acest fel. Cu ajutorul baghetei sale magice a descoperit apă la Lugoj, Partoș, Jimbolia, Sânnicolaul mare, etc.

La Jimbolia a indicat prezența apei sub pragul unei case, iar la Lugoj a indicat șuvoiul de apă, pe care s'a instalat o fântână arteziană.

O. M.

CLUJ

FURT. — Căpitanul rezervist Aurel Opriș, din str. Greceanu nr. 9, a reclamat Duminecă poliției că în timpul lipsei sale de acasă, răufăcători necunoscuți s'au introdus în locuința sa de unde au furat haine și alte obiecte casnice în valoare de aproape 20.000 de lei.

JUDICIARE. — Am relatat pe larg și la vreme despre criminalul Vasile Katona din str. Dragalina nr. 110, care și-a ucis în noaptea de Sf. Maria, soacra cu un topor, după care a tăiat cadavrul cu un ferăstrău și l-a îngropat în cămara de lemne. Toate cercetările justiției fiind terminate, zilele acestea urmează să se fixeze data procesului.

ARAD

ACCIDENT DE CIRCULAȚIE. — In colțul străzii Gheorghe-Lazăr cu b-dul Carol, s'a petrecut un grav accident de circulație. Automobilul cu nr. 1323 Ar., condus de teteristul Bela Matyas, s'a ciocnit cu mașina 1402 Tm. în care se găsea d. col. Madancovici cu soția și cumnatul d-sale. In urma ciocnirii ambele mașini s'au ales cu avarii grave, iar tânărul Bela Matyas cu răni grave la cap. Poliția anchetează cazul.

VACCINARI. — In urma sporirii îmbolnăvirilor de febră tifoidă în cartierul Pârneava, serviciul sanitar al orașului a luat măsuri ca întreaga populație din acel cartier să fie vaccinată cu ser antitific.

EXPOZIȚIA M.O.N.T. — Biroul apărării pasive ce funcționează pe lângă primăria orașului va organiza între 18-28 Septembrie o expoziție în sala palatului ,când se vor expune diferite aparate și ustensile demonstrative privitoare la războiul aerian și la apărarea pasivă. Expoziția este organizată de d. căp. Olteanu.

ORADEA

FURTURI LA SATE. — In toamna anului trecut s'a furat din curtea gospodarului Herlaș Ioan a Tudorii din com. Stracoș un plug. Bietul om îl pregătise de cu seara ca să lasă a doua zi să întoarcă brazda. In ziua de 5 Septembrie șeful postului de jandarmi din Ceica a descoperit acest plug furat în comuna Tășad la Sabău Vasile a lui Moisă. Plugul fusese furat de Sabău Vasile a Surdului din Tășad. Șeful de post a predat plugul lui Herlaș Ioan iar pe hoț l-a înaintat parchetului.

Tot parchetului a fost înaintat și Kiș Iuliu din Diosâg pentru că a furat o pătură din grădina lui Magyar Iuliu.

INCENDIU IN ALMAȘUL MIC. — In ziua de 5 a izbucnit un incendiu în curtea școlii primare. D. învățător făcuse foc ca să pârlească un porc. L-a făcut prea aproape de grajd însă. Și cum grajdul era acoperit cu pae s'a aprins. A ars grajdul și cotețul. Focul a fost stins de populația satului care a sărit imediat.

FETIȚA CALCATA DE O CARUȚA. — In ziua de 8 Septembrie tânărul Petre Bora de 17 ani din comuna Gepiu a călcat cu căruța pe fetița Marioara Nicoalu de 3 ani. Se întorcea din comuna vecină, mânând nebunește și n'a putut feri. Bietul copil a încetat din viață.

AU ARS DOUA STOGURI DE GRAU. — In noaptea de 9 Septembrie un incendiu izbucnit nu se știe cum, a mistuit 2 stoguri de grâu ale lui Boeru Fl. din comuna Chiraleu. Pagubele se cifrează le peste 50.000 lei. Șeful de post cerceteză.

FUNCȚIONARI DELA PREFECTURA ORADEA TRECUȚI LA ȚINUTUL SOMEȘ. — Din informațiunile pe cari le avem au fost trecuți la rezidența regală a ținutului Someș, următorii funcționari dela prefectura de Bihor: Vasile Michiș, șeful contabilității prefecturii a fost numit director al serviciului financiar și de contabilitate al ținutului; Ioan Filip a fost numit provizoriu director al serviciului administrativ; dr. Florian Mangu, ca șef de serviciu cl. II. dr. Sabin Vancea, ca șef de serviciu cl. II, dr. Ladislau Rogge, contabil, Ioan Isaiu, impiegat, Pop Alexandru, impiegat și Pop Maria impiegată.

OMORAT DE MAL. — Pe când munca era în toiu în cariera de piatră din Cociuba Mare un mal al carierei s'a năruit, prinzând sub dărâmături pe muncitorul pietrar Rondgi Vasile în vârstă de 33 de ani. Nenorocitul pietrar, până să fie scos de sub dărâmături de camarazii săi, a murit strivit. Nefiind bănueli de crimă parchetul a autorizat înmormântarea.

Noua conducere a municipiului Arad
anunță primele puncte ale programului de activitate

Intinderea rețelei de canalizare. — Refacerea financiară a orașului.—Intinerirea cadrelor funcționăresti.— Renovarea clădirilor ce for mează proprietatea orașului

Arad, 11 Septembrie

Noua conducere a orașului, după instalarea solemnă de Vineri, a preluat serviciile primăriei într'un tempo rapid, dorind începerea cât mai urgentă a activității. Preluarea serviciilor s'a făcut Vineri după amiază, iar Sâmbătă dimineața au fost fixate primele puncte ale programului de activitate, cari odată concretizate au fost comunicate reprezentanților presei pentru a fi aduse la cunoștința locuitorilor.

Prima grijă a d-lui general Vlad și a colaboratorilor d-sale, este satisfacerea unei vechi dorințe a cartierelor mărginașe ale orașului, locuite de români, canalizarea. Pentru aceasta se vor face toate eforturile ca lucrările să înceapă cât mai curând. Cu studierea planurilor de lucru, întocmirea devizului și celelalte lucrări secundare, a fost însărcinat d. ing. Mihai Tripa, directorul uzinelor comunale.

Cât privește partea financiară a lucrărilor, aceasta va fi studiată deodată cu problema refacerii financiare a municipiului, problemă cu mult mai complexă decât pare în aparență, deoarece orașul nu are nevoe numai de canalizare, ci și de alte lucrări ca: un nou abator, un spital epidemic, mărirea bălor populare de pe Mureș, etc. Toate acestea figurează între primele realizări la care va proceda noua conducere a primăriei.

Asupra felului cum se vor crea fondurile necesare acestor ample lucrări, încă nu s'a stabilit nimic. Credem însă, că prin faptul că noua lege administrativă dă comunelor posibilitatea de a emite obligațiuni asimilate rentelor de stat, primăria Aradului va recurge la acest sistem pentru crearea fondurilor de care are nevoe. Și în felul acesta va putea crea fondurile necesare nu numai pentru efectuarea lucrărilor a căror urgență nu mai trebue discutată, ci și pentru altele, mai puțin urgente, dar tot pe atât de necesare scoaterii orașului din letargia în care dormitează de atâția ani și așezarea lui într'un nou ritm de viață. Sunt atâtea de făcut în acest oraș, lucruri cari au format ani de-a rândul subiect de campanii și discuții în presă, dar puse — iarăși toate! — pe linie moartă de către vești nicul: nu sunt fonduri.

Se pare că aceasta este și intenția d-lui general Vlad, căci astfel printre punctele programului anunțat nu ar figura la loc de cinste cuvintele „refacerea financiară a orașului", apoi: reorganizarea și noua repartizare a serviciilor și intinerirea cadrelor funcționărești.

Ambele puncte sunt importante, căci actuala repartizare a serviciilor, moștenită din regim în regim, este oarecum anchilozatoare și stavilă în fața oricărui elan. Serviciile sunt prea complicate, iar rezolvarea hârtiilor cere prea mult timp. Se pare însă că o nouă repartizare a serviciilor este prevăzută și prin legea administrativă.

Despre felul cum se va face lucrul acesta la primăria Aradului, este chezășie deplină d. dr. R. Bejan, — un specialist în chestiunile administrative — și ele vor fi astfel făcute ca să se obțină maximum de promptitudine în rezolvarea tuturor chestiunilor.

Cealaltă problemă, a întineririi cadrelor funcționărești, era necesară de mai mult timp.

In continuarea programului de prime realizări ce și l-a propus noua conducere a orașului nostru, mai figurează încă două puncte esențiale: evacuarea clădirilor ce formează proprietatea primăriei de chiriași și particulari și repararea radicală a acestor clădiri.

Evacuarea clădirilor primăriei de chiriași particulari este necesară. deoarece aceștia nu întotdeauna au intrat în aceste clădiri pe baze de concurs, ci mai mult pe cale de intervenție politică, ceiace a determinat o mică diminuare a veniturilor primăriei. Credem însă, că aceiaș măsură ar trebui luată și față de funcționarii primăriei cari locuesc în clădirile acesteia, sau dacă nu se poate, să se procedeze la o justă și severă examinare a chiriilor ce le plătesc pentru a fi înlăturate, în viitor, unele favoruri acordate unora și altora în trecut.

Repararea aceloraș clădiri și mai cu seamă a palatului teatrului este necesară de mai mult timp. Dar nu o reparare de suprafață, ci una radicală pentru a distruge toate focarele de murdărie și infecție ce există în aceste clădiri. Este adevărat că toate acestea cer investiții mari, dar ele vor fi amortizate într'un timp relativ scurt, căci valoarea locativă a imobilelor va fi superioară celeia de până aci, astfel că veniturile primăriei vor crește.

Și fiindcă vorbim de creșterea veniturilor primăriei, amintim aci și atragem atențiunea asupra lor și a conducerii orașului, două chestiuni: concesiunea liniei de autobuse Arad-Micălaca și concesiunea acordată societății anonime de electricitate. Ambele contracte de concesiune trebue reziliate, căci prin ele veniturile primăriei ar spori foarte mult, dându-i vaste posibilități de realizări.

Acestea sunt însă chestiuni de viitor, astfel că nu insistem asupra lor. Și cum primele proecte ale conducerii orașului se opresc aci, încheem acestea, dorind d-lui gen. Vlad și colaboratorilor d-sale succes deplin în opera pe care au început-o.

—xx○●○xx—

O frumoasă inițiativă la Beregsăul Mare (Timiș-Torontal)

Timișoara, 12 Sept.

Intr'o dare de seamă publicată în coloanele ziarului nostru am arătat activitatea desfășurată la Beregsăul Mare, de echipa regală studențească.

Echipa a reușit prin hărnicia șefului de echipă și teologului echipier să convingă 40 familii de săteni, cari trăiau în concubinaj, ca să-și definitiveze situația prin căsătoria religioasă.

Pentru acest eveniment se fac pregătiri, astfel că Duminică 18 crt., într'un cadru măreț să se poată celebra căsătoria religioasă a acestor 40 perechi de concubini.

Această sărbătoare fiind o adevărată biruință creștinească și românească, au fost invitați la ea și d-nii dr. Al. Marta rezident regal al ținutului, col. Gh. Praporgescu prefectul județului și episcopia, care-și va trimite delegatul său.

Crima din Brașov
Din răsbunare un chiriaș omoară cu lovituri de pumnal, pe proprietarnl său

Brașov, 11 Sept.

O crimă care a produs adâncă impresie în rândurile populației brașovene s'a întâmplat astăzi în suburbia nouă din imediata apropiere a orașului.

Gh. Paiuceanu, proprietarul unei case din numita localitate, a fost invitat de chiriașul său, un anume Ștefan Titeica, originar din com. Bobeni jud. Sălaj, să petreacă la un restaurant.

După ce au băut câteva pahare de vin, cei doi s'au îndreptat spre casă. In drum spre casă, chiriașul a scos un pumnal și, fără ca însoțitorul său să mai aibă timpul să se apere sau să fugă, i-a împlântat pumnalul în piept. Nefericita victimă a căzut la pământ

Pentru a se convinge că proprietarul nu se va mai putea scula, criminalul i-a mai aplicat câteva lovituri și apoi a dispărut.

Câțiva trecători au dat peste cadavrul lui Paiuceanu. Fiind anunțate autoritățile, la fața locului a plecat d. prim proc. Grigoriu, însoțit de medicul de circumscripție Dumitrescu Pârvu, și de d. comisar Bălan, șeful biroului judiciar

Cadavrul a fost transportat la morga spitalului, iar poliția a început cercetările.

Criminalul, căutat acasă și prin vecini n'a putut fi găsit.

Vestea crimei a mers ca fulgerul și în curând la fața locului s'a adunat o lume enormă.

In cele din urmă s'a aflat că Titeica ar fi fugit la niște prieteni în com Satulung. In adevăr, polițiștii ducându-se cu mașina la locul bănuit, au găsit pe criminal pe care l-au arestat.

Adus la chestură, el a recunoscut fapta, declarând că a comis crima din răsbunare.

Mâine va fi trimis parchetului.

Mărirea rețelei electrice în jud. Cluj

Cluj, 11 Septembrie

Actualii conducători ai județului Cluj, constatând că nici o comună din județ nu e electrificată, au început să studieze mijloacele pentru introducerea luminei electrice în punctele mai principale ale județului.

In urma acestor cercetări s'a stabilit că electrificarea județului Cluj se poate face sau prin înființarea de noui uzine, sau prin luarea curentului de la uzinele electrice din Aghireș (Cluj), cari dispun de curent electric suficient.

Cum Huedinul, care-i o comună urbană cu peste 6000 de locuitori, pare să fie localitatea unde se simte mai mult ca oriunde necesitatea curentului electric, în urma rapoarte'or înaintate de d. col. Manole Enescu, prefectul județului Cluj, ministerul lucrărilor publice a trimis la fața locului un inginer specialist pentru a vedea care din soluție e mai avantajoasă pentru introducerea electricității în localitatea amintită.

Deoarece uzinele Aghireș au cerut un preț cam mare pe kw., se pare că referatul ce se va înainta zilele acestea ministerului lucrărilor publice de inginerul anchetator, înclină pentru instalarea unei noui uzine la Huedin, de unde curentul electric va fi difuzat în împrejurimi.

Aplicarea legii administrative in ținutul Someș

Cluj, 11 Septembrie

D. gen. Alexandru Hanzu, rezidentul regal al ținutului Someș, a dat zilele acestea prefecților din ținut, numeroase instrucțiuni privitoare la aplicarea legii administrative.

Prima parte a acestor instrucțiuni se referă la situația subprefecților, cari vor îndeplini de aci înainte funcțiunea de inspectori județeni pentru controlarea gestiunilor și cancelariilor comunelor rurale și urbane nereședințe. Atribuțiunile de control le vor primi de la caz la caz. Ei vor fi întrebuințați și pentru verificarea lucrărilor proectate de prefecții județeni.

In acest scop, prefecturile ținutului Someș vor înainta lunar rezidenței un itinerar care va cuprinde toate inspecțiile și anchetele făcute sau cari urmează să fie făcute de inspectorii județeni, totalul zilelor de inspecție neputând fi lunar mai mic de 15 zile. Din această cauză, foștii subprefecți vor contitua să primească până la 31 Martie anul viitor, indemnizația de transport care a fost inscrisă în bugetul județului și care va fi menținută și în bugetul ținutului.

A doua parte a acestor instrucțiuni se ocupă cu numirea primarilor în comunelor rurale, numirea lor făcându-se numai după terminarea delimitării comunelor și după aprobarea ministerului de interne a acestor delimitări. In comunele urbane nereședințe, numirea primarilor se va face imediat și de prefecții județului după ce vor fi prezentat rezidenței toate datele personale al celor propuși. Primarii comunelor urbane nereședințe vor fi numiți de rezidența ținutului, în urma propunerilor făcute de prefecturile respective. Tot în felul acesta se va proceda și cu numirea primarilor din stațiunile balneo-climaterice.

Le-a redus pedeapsa

Timișoara, 12 Septembrie

Const. Savu, fost deputat și administrator al spitalului din Jimbolia, a fost condamat, în lipsă, de tribunalul local, pentru delapidare, la patru ani închisoare.

Făcând apel, Curtea din Timișoara i-a redus pedeapsa la un an închisoare și 2000 lei amendă.

— Nicolae Munteanu, din Oravița, a fost condamnat de trib Caraș la un an închisoare, pentru înșelăciune și homosexualitate.

Curtea de apel Timișoara i-a menținut pedeapsa, dar i-a admis cererea de punere în libertate.

Procesul falsificatorilor de certificate de naționalitate

Timișoara, 12 Sept.

In procesul falsificatorilor de certificate de naționalitate. Curtea de apel Timișoara, în completul d-lor Sotirescu, Atanasiu, Moldoveanu, procuror fiind d. Eugen Popa, iar grefier d. Mureșan, a redus pedeapsa lui Dezideriu Ruschburg, de'a 3 la 2 ani închisoare și i-a admis cererea de punere în libertatea pe cauțiune materiale de 10.000 lei.

Curtea a respins în același timp apelul lui Ion Ioanovici, fost comisar și al celorlalți învinuiți.

In jud. R.-Sărat s'au inaugurat
cursuri de inițiere in arta culinară și gospodărie casnică, pentru fetele de săteni

Solemnitatea din com. Bălăceanu

R. Sărat, 12 Sept.

Duminică, la 10 dim., în cadrul unei frumoase solemnități, în com. Bălăceanu, s'a inaugurat prima bucătărie model, pentru predarea unor cursuri de inițiere practică în arta culinară și gospodărie casnică, la un număr de 176 fete de săteni.

Ideia înființării acestor bucătării, deocamdată câte două în fiecare plasă, este realizată pentru întâia oară de d. col. I. Stănculescu, prefectul județului nostru și ea a fost adoptată de ministerul sănătății, spre a fi generalizată în întreaga țară.

La inaugurarea cursurilor din com. Bălăceanu, au luat parte reprezentanții autorităților, în frunte cu d-nii prefect col. I. Stănculescu; sub-prefect I. N Iliescu; dr. V. Troia, medic primar al județului; ing. Sc. Greceanu, președ. Camerei agricole; D. Popescu, ing. șef al județului; locot. Gheorghe Ioan, adj. al d-lui col. prefect; Al. Iarca, director al serviciului agricol, Fl. Gheorghiu, pretorul plășii „Orașul"; I. Cristodor, primarul com Bălăceanu; apoi stolul de străjeri, sub comanda d-lui Gr. Macău, tineri premilitari și toți oamenii din Bălăceanu, în haine de sărbătoare.

O impresie frumoasă face ținuta fetelor, cari au venit la cursuri în șorțuri albe și curate.

Pr. D. D. PETRESCU-ZOIȚA, parohul bisericii din com. Bălăceanu, a oficiat în fața localului băncii populare, unde funcționează bucătăria model, un serviciu religios, după care sf. sa a rostit o cuvântare aducând mulțumiri d-lui prefect, pentru solicitudinea arătată în toate împrejurările, comunei în care iau astăzi ființă primele cursuri de artă culinară și gospodărie casnică, pentru fetele de săteni.

D. dr. V. TROIA, medic primar al județului, spune că ideia înființării acestor cursuri a pornit dela principiul că femeia pregătește viitorul neamului. In adevăr, ea trebue să fie adevărată gospodină, care să știe să facă o mâncare bună și substanțială, să știe a păstra sănătatea celor din casă și de a întrebuința cu folos ceia ce are la îndemână.

Idei au fost multe, — spune d. dr. Troia, — dar ceia ce se înfăptuiește astăzi, se datorește d-lui prefect col. Stănculescu, care merită recunoștința tuturor.

Au mai vorbit d-ra AURELIA PETRESCU, profesoară de menaj, scoțând în relief necesitatea tot mai mare a învățământului practic și arătând că bolile sociale: tuberculoza, pelagra, etc., sunt rezultatele unei rele alimentații a sătenilor; d. GR. MACAU, comand. stolului de străjeri, care spune că bucătăriile model sunt un nou factor civilizator în satele noastre și d. FL. GHEORGHIU, pretorul plășii „Orașul", care-l asigură pe d. prefect de întregul devotament al populației.

Seria cuvântărilor a fost încheiată de d. col. I. STANCULESCU, prefectul județului, spunând că a fost permanent preocupat de problema sănătății și că n'a precupețit nici un efort, pentru aducerea la îndeplinire a tuturor măsurilor, cari tind să îmbunătățească starea de până acum. Astăzi, mai mult ca oricând, avem nevoe de cetățeni sănătoși și viguroși la trup. Frumoaselor calități sufletești ale fiilor neamului nostru, trebue să corespundă însușirii fizice, cari dau poporului o vitalitate mai puternică. Inființarea acestor cursuri, a plecat dela această idee și ele trebue să fie urmate cu toată dragostea de fetele de săteni, viitoarele gospodine și mame, în mâna cărora stau educația și sănătatea viitoarelor noastre generații.

In încheere, d. prefect aduce omagiu M. S. Regelui Carol II, urându-i o domnie lungă și fericită, pentru binele țării și al nației.

Mulțimea a izbucnit în strigăte de: trăiască Regele, iar muzica reg. 9 dorobanți, a intonat Imnul Regal.

D-ra Maria Nicolau, maestră de menaj, a făcut apoi o interesantă demonstrație de felul cum se gătesc câteva mâncări, în fața femeilor și fetelor din com. Bălăceanu.

La masa ce s'a servit apoi de fetele ce urmează aceste cursuri, d. prefect a închinat pentru Suveran și pentru d. general dr. N. Marinescu, ministrul sănătății.

In urma propunerii d-lui dr. Troia, s'a trimis o telegramă omagială d-lui general dr. Marinescu.

Astfel de cursuri se vor mai face în următoarele comune: Vișani, din plasa „Orașul"; la Boldu, sub conducerea d-nei învățătoare Dumitrescu, Pueștii de Jos, sub conducerea d-nei Stănescu; Gologanu, sub conducerea d-rei Ana P. Ioan; la Bogza, sub conducerea d-nei Elena pr. Dumitrescu; la Gulianca, sub conducerea d-rei Avrigeanu; Măxineni, sub cond. d-nei Maria Șărulescu; la Chiojdeni, sub cond. d-nei Lucreția Popescu; la Euda, sub cond. d-nei Ana Toma.

D. prefect col. Stănescu a pus la dispoziție: costume ,tacâmuri de bucătărie și câte 2000 lei fiecare comună.

Cursurile vor fi notate asupra ușurinței priceperii în prepararea mâncării, aranjarea mesei și modului cum au servit, din punct de vedere igienic și estetic. Fetelor cari se vor distinge, li se vor acorda premii.

—xx○●○xx—

Evrei din Teiuș șterși din listele de cetățenie română

11 Septembrie

La judecătoria „I. Gh. Duca" din Teiuș, terminându-se lucrările pentru revizuirea cetățenilor, următorii evrei au pierdut cetățenia română:

Din com. Teiuș: Andrei Abraham, Roza Bale, David Abraham, Iosif Abraham, Angelina Abraham, Iosif Abraham. Andrei Abraham, Martin Maier, Iosif Maier, văd. Etelca Berko, Leopold Frid, Eugen Gidali,, Ana Frits, Gizela Glükman, Moritz Lang, Iosif Herman Raveca Ies, Vilma Herschovitz, Aster Herschovitz, Fani Herschovitz, Reghina Herschovitz, Simion Herschovitz, Mendel Herscovitz, Laura Isak, Markus Klein, Roza Klein, Samoilă Kahn, Ignat Löwi, Nusbaum Mor, Iosif Rozental, văd. Ester Salamon, Leontina Adler, Iohana Solomon, Ignatie Solomon. Ester Marton, Simion Solomon, Ioan Veis, Ana Bailo, Ioana Mezei, văd. Freda Liberman, Roza Liberman, Emanoil Hirsch, Margareta Hirsch, Iuliu Hirsch, Mendel Fischer, Elisabeta Zeiger, Eugen Berko, Gizela Berko.

Din București: Sara Mantel, Hermin Herscovitz, Paula Herschovitz, Vasile Herschovitz, Alexandru Herscovitz.

Din com. Stremți: Sara Goth, văd. Baruch Lenoi.

Din com. Obreja: Esti Chiorean, Maria Chiorean.

Din Mihalț: Roza Klein, Mendel Salamon, Mendel Lent, Esti Mendel, Reghina Herman, Serena Schwartz, Malvina Schwartz, Iolan Schwartz, Vilma Herman.

Din com. Cetea: David Steinberger.

—xx○●○xx—

Examenele
pentru meseriași, la Camera de muncă din Brăila

Brăila, 12 Sept.

La Camera de muncă se lucrează cu intensitate la fixarea zilelor când vor da examene meseriașii patroni și salariați, cari au depus petiții pentru obținerea cărților de capacitate.

Aceste examene vor începe de la 22 Septembrie și au pentru fiecare meserie o dată separată.

Candidații, deși au fost avizați prin adrese expediate la domiciliul fiecăruia, sunt rugați a trece pe la Camera de muncă, spre a cerceta tablourile afișate pentru fiecare meserie în parte, unre vor găsi ziua în care trebuie să se prezinte la examen și pot lua orice informațiuni.

Se face cunoscut că neprezentarea la examen la data fixată de Camera de muncă atrage după sine pierderea taxei și alte sancțiuni prevăzute de legea pentru meseriași cari exercită meseria fără cărți de capacitate.

SIGHET

MORAR SDROBIT DE ROATA MORII. — Morarul Gheorghe Covaci, din Săpânța, neavând clienți la măcinat, s'a apucat să repare niște lopeți la roata de apă.

Din nebăgare de seamă, a atins cu piciorul scândura care desfăcea stăvilarul de apă. Intr'o clipă apa a și început să năvălească, punând roata în mișcare.

Văzându-se în pericol, morarul s'a smuls înapoi, dar haina i s'a prins într'un cui al roții, trăgându-l înuntru.

Sdrobit, cu mâna dreaptă ruptă cu hainele sfâșiate, a fost împins de apă la margine, unde l-au găsit niște copii cari au dat alarma. Imediat au venit săteni din comună, care l-au urcat într'o căruță și l-au dus la spitalul din Sighet

Starea morarului e gravă.

PRIMAR NUMIT. — D. colonel Vasiliu, prefectul Maramureșului, a numit ca primar al comunei Giulești pe d. dr. Petre Pârjol, în locul lui Pâria Ioan, care se consideră demisionat.

SECRETAR DE PLASA PEDEPSIT. — Secretarul plășii Sugatag, Grigorie Mihalca, a fost pedepsit cu pierderea salariului pe două zile pentru neglijență în serviciu, pedeapsă care se dase pretorului. Acum însă, în urma unei anchete, s'a dovedit vinovăția secretarului și s'a radiat pedeapsa d-lui pretor Ghetie.

TRANSPORTUL GUNOAIELOR. — D-nii col. Vasiliu, prefectul jud. Maramureș și dr. S. Pop, prim medic județean, pentru preîntâmpinarea boalelor, au luat măsuri ca, până la 15 Octombrie c., toți proprietarii să transporte gunoiul din curte pe locurile arabile, sau să-l depoziteze în gropi, anume săpate.

RECENSAMANTUL MEDICAMENTELOR. — In conformitate cu ordinele marelui stat major, o comisie formată din d-nii căp. Nicolae Frânculescu, dr. Avacovici, comisar Cornel Ionescu și elev farmacist Maier, a recensat medicamentele din farmaciile din Sighet. Săptămâna viitoare se va face recensământul și la farmaciile din județ.

EXAMEN PENTRU ANGAJAREA FUNCȚIONARILOR LA TRIBUNAL. — Pentru angajarea funcționarilor de cari mai e nevoie la tribunalu; Maramureș și la judecătorii din județ, la 17 Septembrie, se va ține un examen de selecționare.

CRAIOVA

PLATA SALARIILOR PROFESORILOR DELA COLEGIUL „CAROL I". — Comisiunea interimară a comitetului școlar al colegiului național „Carol I" din localitate, întrunindu-se în localul colegiului, a luat cunoștință de situația creiată unora dintre profesori, prin neplata la timp a salariilor.

Pentru încetarea acestei stări de lucruri păgubitoare bunului renume al colegiului, comitetul școlar a hotărît să achite drepturile întârziate cuvenite profesorilor.

Toți profesorii cari au de primit salariile pe lunile Martie și Aprilie 1932, se vor prezenta la casieria colegiului unde li se vor plăti drepturile cuvenite.

Este o reparație cu atât mai îndreptățită, cu cât au trecut atâția ani în cari profesorii nu și-au primit aceste drepturi.

DELA BURSA DE MARFURI. — In fața d-lui consilier S. Rădulescu delegat al trib. Dolj, s'a făcut instalarea nouei comisiuni interimare a bursei de mărfuri din Craiova.

Comisiunea este alcătuită din d-nii D. Catone, I. Constantinescu, C. I. Jianu, Traian Stelian Antonescu, insp. general Laurențiu Moldoveanu, delegatul ministerului economiei naționale, ing. Andrei delegatul Camerei de comerț, Șef. Stanoevici delegatul Băncii Naționale și Gh. Popa, sindicul bursei și delegat al mijlocitorilor oficiali.

INCHIDEREA EXPOZIȚIEI AGRICOLE. — S'a închis expoziția care a funcționat la Camera de agricultură a jud. Dolj.

In timpul cât a fost deschisă, expoziția a fost cercetată de aproape 10.000 persoane cari au arătat un viu interes acestei încunoștințări a muncii plugarilor doljeni.

Diplomele vor fi împărțite participanților într'o ședință festivă și la o dată ce se va fixa mai târziu.

SINUCIDERE. — Cercetările făcute de jandarmi au stabilit că necunoscutul găsit spânzurat de un copac în apropierea com. Maglavit, este țiganul Gh. Hângă din com. Plenița.

OMORAT CU PIATRA. — Tânărul Florea Oprea Florea din com. Călărași, a ținut calea copilului Oprea N. Pârvănescu de 14 ani din aceiaș comună și, cu o piatră, l-a lovit în cap atât de puternic, încât acesta a murit după câteva minute.

Criminalul a fost arestat.

DELA BETIE. — Imbătându-se în cârciumile satului, guarzii câmpeni Marin Epure și Gh. Gavrilă din com. Coșevenii de sus, s'au luat la ceartă, în drum spre casă.

Marin Epure a scos cuțitul dela brâu, rănind cu câteva lovituri pe Gavrilă care a fost trimis la spital.

HOȚI ARESTAȚI. — Au fost arestați sătenii Const. Căldăraru din com. Horezu Poenari, Marin și Chiriță Covacă din comuna Bârza, cari, aflându-se în cârciuma lui Mihai Pred